

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä toukokuuta 2015

568/2015

Laki

hovioikeuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hovioikeuslain (56/1994) 3, 6 a ja 8 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § osaksi laissa 209/2000, 6 a § laissa 609/2011 ja 8 § laeissa 169/1998, 209/2000 ja 615/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 3 a ja 8 a—8 c § seuraavasti:

3 §

Hovioikeuden tuomarit

Hovioikeudessa on presidentti sekä muina jäseninä hovioikeudenneuvoksia.

Hovioikeuden presidentin ja jäsenten nimityksestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimityksestä annetussa laissa (205/2000).

Hovioikeutta johtaa ja sen tuloksellisuudesta vastaa presidentti.

3 a §

Eriyistä kielitaitoa edellyttävät tuomarin virat

Kaksikielisessä hovioikeudessa voi kielellisten oikeuksien turvaamiseksi olla riittävä määrä hovioikeudenneuvoksen virkoja, joihin nimitettävillä on oltava tuomareiden nimityksestä annetun lain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielitaito.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, kuinka monta 1 momentissa tarkoitettua virkaa kussakin kaksikielisessä hovioikeudessa on. Ennen asian esittelemistä valtioneuvos-

tolle oikeusministeriön on pyydettävä korkeimman oikeuden lausunto 1 momentissa tarkoitettujen tuomarin virkojen tarpeesta.

6 a §

Käräjänotaarit

Hovioikeudessa voi lisäksi olla kärjänotaareita. Käräjänotaarin nimittää hovioikeuden presidentti.

Käräjänotaariksi hovioikeuteen voidaan nimittää kärjäoikeuslain (581/1993) 14 §:ssä tarkoitettussa tuomioistuinharjoittelussa kärjäoikeudessa käräjänotaarina kuusi kuukautta toiminut. Käräjänotaarilla tulee olla tämän lain 6 §:n 2 momentissa säädetty kielitaito.

Käräjänotaari voi toimia esittelijänä osaston johtajan määräämissä yksittäisissä asioissa.

Hovioikeus nimeää käräjänotaarille ohjaajaksi tuomarin, asessorin tai viskaalin ja laatii harjoittelusuunnitelman tuomioistuinharjoittelun sisällöstä.

Tarkemmat säännökset tuomioistuinharjoittelusta hovioikeudessa annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Osastot

Hovioikeus toimii osastoihin jakautuneena. Osaston perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä osastojaosta määrätään hovioikeuden työjärjestyksessä.

Lainkäyttöasiat sekä muutoksenhakua ja ylimääräistä muutoksenhakua oikeushallintoasioissa koskevat asiat käsitellään ja ratkaistaan osastojen istunnoissa. Istuntoon osallistuvista jäsenistä kahdeksi kuukaudeksi tai sitä lyhyemmäksi määrääjäksi nimitetyt tuomarit eivät saa muodostaa enemmistöä. Määrääjäksi nimitetty tuomari voi kuitenkin yksin toimittaa valmistelun ja tehdä muut oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 8 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut ratkaisut ja toimenpiteet.

8 a §

Osaston johtajan tehtävään määrääminen

Presidentti määrää osaston johtajan tehtävään hovioikeudenneuvoksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tehtävä on julistettava hovioikeuden niiden vakinaisten tuomareiden haettavaksi, jotka on nimitetty virkaansa ennen hakuajan päättymistä. Tehtävään määrättävällä tulee olla tehtävän edellyttämät henkilökohtaiset ominaisuudet ja johtamistaitoa.

Määräys osaston johtajaksi voidaan painavasta syystä peruuttaa.

8 b §

Osaston johtajan tehtävät

Osaston johtaja johtaa osaston työskentelyä. Hän huolehtii erityisesti työn yleisestä suunnittelusta ja järjestämisestä osastolla sekä työskentelyn tuloksellisuudesta. Hänen tulee valvoa oikeusperiaatteiden soveltamisen ja laintulkinnan yhdenmukaisuutta osaston ratkaisuihin.

Presidentin ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa tehtävässä vanhin virantoimituksessa oleva osaston johtaja. Osaston johtajienkin ollessa estyneinä presidentin tehtäviä hoitaa virassa vanhin virantoimituksessa oleva hovioikeuden tuomari.

Osaston johtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa osaston virassa vanhin virantoimituksessa oleva tuomari.

8 c §

Vahvennettu istunto ja täysistunto

Hovioikeuden presidentti voi siirtää lainkäyttöasian tarpeellisilta osiltaan käsiteltäväksi täysistunnossa tai vahvennetussa istunnossa, jos asian tai sen osan ratkaisua harkittaessa osoittautuu, että kokoonpano on poikkeamassa korkeimman oikeuden tai hovioikeuden taikka toisen hovioikeuden aikaisemmin omaksumasta kannasta. Myös muutoin periaatteellisesti merkittävä tai laajankantoinen asia tai sen osa voidaan siirtää täysistunnon tai vahvennetun istunnon käsiteltäväksi. Asiaa, jossa on toimitettu tai toimitettava suullinen käsittely, ei saa ilman erityistä syytä siirtää vahvennetun istunnon tai täysistunnon ratkaistavaksi.

Hovioikeuden täysistuntoon osallistuvat presidentti, vakinaiset ja vuotta pidemmäksi määrääjäksi nimitetyt määräaikaiset hovioikeudenneuvokset. Täysistunto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet virassa olevista jäsenistä on läsnä.

Hovioikeuden vahvennetun istunnon kokoonpanoon kuuluu seitsemän jäsentä. Vahvennettuun istuntoon kuuluvat presidentti puheenjohtajana sekä jäsenenä asiaa aikaisemmin käsitelleet vielä virantoimituksessa olevat jäsenet ja tarpeellinen määrä vakinaisista jäsenistä arvottuja lisäjäseniä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2015.

Hovioikeuden tuomareita ovat myös tämän lain voimaan tullessa nimitettyinä olevat hovioikeudenlaamannit. Heihin sovelletaan, mitä hovioikeudenneuvoksesta säädetään.

Tämän lain voimaan tullessa hovioikeudenneuvoksen virkaan nimitettynä oleva on kielitaitoa koskevien kelpoisuusvaatimusten osalta edelleen kelpoinen siihen virkaan, johon hänet on nimitetty. Määräaikaiseen hovioikeudenneuvoksen virkasuhteeseen nimitettynä oleva on kielitaitoa koskevien kelpoisuusvaatimusten osalta kelpoinen virkasuhteensa loppuun.

Sen arvioinnissa, onko kaksikielisessä ho-
vioikeudessa riittävä määrä 3 a §:ssä tarkoi-
tettuja virkoja, voidaan ottaa huomioon ne
virat ja määräaikaiset virkasuhteet, joihin on
tämän lain voimaan tullessa nimitettyinä hen-
kilöt, jotka täyttävät tuomareiden nimittämi-
sestä annetun lain 12 §:n 2 momentissa sää-
detyt kielitaitovaatimukset.

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2015

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*